Máte již Severův český kalendář na rok 1913? Ne-li jděte do nejbližší lékárny a požádejte o jeden. Kdyby ho váš lékárník neměl, pište nám.

Co má každý znáti?

Hlavně to, kam se na rychlo obrátiti v čas onemocnění, koho požádat o radu, aby ta rada a pomoc byla osvědčená a účinná. Jest vždy dobře, aby každá rodina měla po ruce malou skříňku -- malou lékárničku v ní, aby přední místo měly : : : :

Severovy Rodinné Léky

kteréž již po dlouhou řadu let jsou známy po celé Americe a jejichž účinnost jest častokráte dokazována těmi děkovnými dopisy, jež každodenně nás docházejí. Podáváme zde několik dopisů jež nás nedávno došly: : : : : : : : : : : : : : : : : : :

V souhlase s radou Vašeho lékaře užíval jsem Severovu žaludeční hořkou spolu se Severovým sílitelem ledvin a jater a to zjednalo mi velikou úlevu. Měl jsem oteklá ramena a mazal jsem je Severovým Gothardským Olejem a otok se ihned ztratil.

Josef Šplíchal,
P. O. Box 176, Bancroft, Nebr.

"Severových léků užíváme v mojí rodině s největším uspokojením a mohu je také každému odporučiti. Jsem jedenáct roků vdaná, mám čtyři dítky a jiných léků jsem dosud nepotřebovala. — Řídíme se dle rad obsažených v Severově kalendáři."

Paní Josefina Šebesta,
Monico, Wis.

Severův Balsám pro plíce, proti nemocem hrdla a plic, proti kašli, chraptivosti, zánětu průdušek, chrupu a podobným obtížím dýchacího ústrojí. Cena.....25 a 50 centů.

Severův Životní Balsám, proti neduhům jaterním, nezáživnosti, vleklé či trvalé zácpě a dyspepsii. Povšechný sílitel pro celou soustavu u konvalescentů.....75 centů.

Severův Gothardský Olej, dobrý liniment při reumatismu, vymknutinách, pohmožděninách, otoku, ochromení, stuhlostech kloubů a svalů...50 centů

Severova Žaludeční Hořká, pro napravení různých nepořádků zažívací soustavy. Vrací chuť k jídlu, osvěžuje celou soustavu. Doporučení hodná starým lidem.....$1.00

Severovy Tabletky proti nastuzeninám a chřipce, osvědčený prostředek při nastužení a chřipce. Zvláště je-li brán spolu se Severovým Balsámem pro plíce.....25 centů.

Severovy Prášky proti bolestem hlavy a neuralgii. známé jako utišující prostředek v bolení hlavy a neuralgii. 12 prášků v úhledné krabičce za 25 centů.

Všechny tyto léky, jež připravovány jsou námi v naší moderní, jedné z nejdokonalejších laboratoří zde v Americe, jsou známy pro svoji čistotu, účinnost a spolehlivost. Zkuste kterýkoliv ze Severových léků. Jest jich celkem tři a třicet a jsou pravé jen, když jest jméno firmy naší na nich vytištěno. Jsou na skladě ve všech lékárnách. Žádejte vždy a všude výslovně jen Severovy Léky. — Kdyby jich váš lékárník neměl a nechtěl by je pro vás objednati, pište nám a objednejte si je přímo. Dříve však se ptejte v lékárně. Dostanete je tak mnohem rychleji.

Při každém skoro léku jest knížečka, jež pojednává o různých chorobách, proti kterým lék ten neb onen jest odporučován. — Chcete-li, pište si o podobné knížečky přímo k nám. Jsou zdarma.

Nezapomeňte si teď dostat v lékárně Severův český kalendář na rok 1913. JEST ZDARMA.

W. F. SEVERA CO., CEDAR RAPIDS, IOWA.

Světla Minulosti.

Napsal M. A. ŠIMÁČEK.

Karla se Ti tedy nelíbí, neupoutává Tě?! Není pohodlná, viď? Není takový volný kabát, který by v chladnu zahkál a v teple se dal zase svleknout. Pusťme ji tedy ze hry, ale k nějaké Marjánce hned proto běžet nemusíš. Hledej! Je to Tvoje povinnost! Již k vůli Tonoušovi! Přišel by o mnoho, kdyby Tvá žena byla jen nějakou L (to L bylo přeskrtnuto) — Marjánkou."

Toto místo jejího dopisu jej bodlo a zadráždilo. Nejvíce to slovo — povinnost. Ona mu bude ukazovat, co je jeho povinnost! Ona! A co se Lénynky týče —

Vytkl své stanovisko, ne aby si učinil můstek, ale aby ukázal, jak na vše pohlíží. Je to dobře uváženo a v jeho případě jistě správno a pochopitelno. Bettyna by to měla uznat a ne jej podezřívat. A co se Lénynky týče — —

Nad vychováním Tonoušovým bude bdít a dostatek sám. Obírá se jím každý den a bude obírat ještě víc. Není naprosto třeba, aby v domě vládla zrovna bývalá učitelka nebo žena s jakýmikoliv knihovními vědomostmi, s frančinou, klavírem a citáty. Jen když mírná, dobrá bytost, pořádná, pečlivá kospodyně, toho nejvíc jest třeba. A to stačí, to docela stačí. A co se Lénynky týče — — —

"Proč, u všech vůdy, bych neměl mít odvahu, neb dokonce se styděl jí bez okolků napsat, že ano, že je mi desetkrát milejší a příhodnější než taková slečna Mašatová!" pravil si po všech těch protestních úvahách, vyvolaných v něm tím místem Bettyniina dopisu.

"Hledat! — A kdybych hledal, co bych našel? Mne neláká taková Karly. Ať o tom Betta soudí, jak chce, já mám tu Máří rád a já —"

"Já si ji vezmu!"

Ale to bylo okamžité vzplanutí. Cos jako úzkost jej po něm obešlo. Rozvaha se vracela a prochlazovala jej...

Je tu ještě jedna bytost, před níž bude muset svého stanoviska hájit. Matce dřív než Bettyně bude povinen se svěřit — —

A konečně, zda sám v sobě je již tak naprosto rozhodnut? —

Zda přec jen by nebylo lépe, zůstat sám? — — —

Staré zápasy se opět ozvaly...

IV.

Nelze to zapříti, nelze to okrášliti, touha po Lénynce je v jádru svém touhou jeho těla. Cítí z té pravdy něco tísnivého, hanbivého, čeho by se rád shostil, neb co by aspoň oslabil. I počal sám pro sebe vyhledávat a zkoumat příčiny toho pocitu.

Uvědomuje si docela dobře, že tratí sympatie, klesne tím v očích všech, kterým by marně vykládal své stanovisko, protože by mu nerozuměli, nechtěli mu rozumět. Přes všechny důvody trvali by na přesvědčení, že slečna Karla Mašatová by byla bývala stokrát pro něj způsobilejší a důstojnější žena než Lénynka Fabiánova.

Že by to byla láska, co jej k ní táhne, nikdo neuvěří, všem bude jasna nahá podstata jeho touhy, nanejvýš že někteří přidají ještě zřetel k jejímu dědictví, a to soud o pohnutkách jeho nezlepší. A sebe sama by podváděl, kdyby v té touze po Lénynce chtěl najíti něco z toho citu, jejž vkládá do pojmu lásky, jak o něm mluvil s Bettynou cestou od hřbitovu.

Vábí jej Lénynka, zamlouvají se mu její hospodyňské přednosti, líbí se mu její tichá skromnost, její dobrosrdečnost, prostomyslnost; ale láskou, jak on jí rozuměl, svůj cit nazvat nemůže.

Je sice přesvědčen, že tisícům a tisícům manželstev cit mocnější nepředcházel, leda že sílen snad byl vědomím hmotného neb společenského prospěchu — ale ta námitka nestačí, aby oslabila odsuzování jeho kroku. Prohřešení jeho při něm spočívati bude hlavně v společenské nerovnosti Lénynčině. Kdyby si byl vzal děvče ze statku, které nijakž nad Lénynku vzděláním nevyniká, to by jim bylo docela v pořádku.

Ale jakkoliv nebylo pochyby, že v tomto předvídání, jak se bude na jeho krok pohlížet, bylo také jedno vlákenko onoho pocitu nevolnosti a ostychu, který byl následkem poznání, čím touha po Lénynce ve svém jádru jest, přec hlavní jeho kořen tkvěl v nejistotě ještě vlastní, v dosavadní nepostačitelnosti takových důvodů, které by jej samy přesvědčovaly a na konec i Bettynu přesvědčily, že za daných okolností je krok ten nejmoudřejší, jejž může učiniti.

Nejdůstojnější ovšem by bylo, zůstati sám. O tom není pochyby! —

Ano, kdyby měl k tomu síly, kdyby nebyl morální asthenik! Ale on nemůže za sebe ručit! A zůstat sám a hřešit na křivých cestách podloudných, přišel se jeho svědomí. A spokojenosti a klidu by v tom nebylo. —

Zbývá tedy jen rozhodnouti se pro manželství.

Kdyby jej mohla vésti láska, tak jak si ji představuje! Kdyby byl schopen k ženě toho citu prudkého, živelního, posvěceného a posvěcujícího! Kdyby lásku moh' žádat, jsa sám bohat láskou! Ale žít zas život lží! — Ach, to je ta stará smutná jeho píseň!

Taková žena jako Bettyna jediná by jí snad mohla rozhnýchat k plápolu, ale kdo ví tak, trvale-li.

Nemůže tedy u něho rozhodovati vedle touhy po ženě než rozum a než světla minulosti.

Není v tom poezie, pravda, a proto je to nesympatické, ale co si může pomoci?!

... Po několikadenních úvahách, v kterých sám nad sebou a nad celým životem svým zasedal k soudu, nahlédaje do nejtajemnějších záhybů svého nitra, napsal Bettyně list, v němž po krátkém úvodu přikročil hned k hlavní věci.

"Vzpomeneš-li na vše, co jsem Ti svěřil cestou od hrobu Anežčina, uznáš, že, neschopen lásky, bych se štítil hrát někde úlohu milence neb nápadníka, krátce, podnikat to, co se jmenuje navazováním známostí. Byl bych vždy při tom pokrytcem, jenž by měl hnus sám před sebou. Není to možno. A bez této předehry, byť třeba jen schranou komédií byla, před kterou ženu neb dívku společensky více méně rovnou bych mohl předstoupit? —

Není pravda, že jsem snížil svůj vkus, naopak poznal jsem jej teprv nyní. Požadavek jeho věru není nízký ani všední. S celým důrazem svého přesvědčení a poctivého procítění Ti opakuji, co jsem Ti již naznačil: nemohu-li dostat bytost samostatného silného ducha, jehož blesky a hra světel by byly stále novým pro mne pozorováním, jejíž schopnost citových nuancí by mi objevovala bohatství stále nových úkazů, ženu, jež by vedle mne byla svým vlastním samotvorným světem, silným k vlivům rozpromďovacím, obrozujícím, zárodňujícím citový i duševní svět můj — pak raději ženu prostou než polovzdělanou, neb polovzdělanost ať vyššího ať nižšího stupně je něco, co se mi vždy příčilo jako polovičatost a co mě vždy dráždilo svou nárokovostí na rovnocennost a rovnoprávnost. Shovívavosti tu nejsem schopen, jen bolestného přemáhání.

Zbav se předsudku, že musím mít tak zvanou ženu intelligentní. Je to předsudek šablonovitý. Ty přec máš sílu se nad něj pozvednou a chápat mě. Naznačím jen toto přirovnání: Commis, jenž by mluvil třeba deseti jazyky a vyznal se v deseti oborech, nepřibliží se nikdy mé duši, zábava s ním bude mi vždy nudná a nucená. Nežli s ním, to raději se bavím se sedlákem neb dělníkem bez vší školní učenosti.

Je pravda, neumřel bych, kdybych si vzal Karlu nebo děvče jiné z té sféry a s podobným vzděláním jako Karla. Ale jaké by to bylo soužití? — Pro mne bez zalíbení, bez interesu — se stálou maskou na tváři i na duši. Mám to ozářeno světly svého manželství, v němž přece počátky a minulost těch počátků, totiž dětské takřka vzpomínky na Anežku přiblížily ji přece srdci mému, kdežto v tomto případě bych se do takového svazku musel jen nutit.

Žena prostá, vědomá si své prostoty, bez choutek nadnášet se nad ni, má pro mne cenu neskonale větší a půvab právě té své domácí prostoty. Ne sprostá ovšem, ne citem a smýšlením hrubá, ale taková milá, skromná, pečlivá Agatha Matvějevna. Jak žensky vábnější pro muže mého druhu je taková Lénynka proti Karle Mašatové!

Snad je konečně v této mé větší schylnosti k ženě prosté i cosi z návratu k žití venkovskému a k přírodě, který mnou v našem rodě nastává po vysíleném životě v uzavřených zdech města. Snad krev rodu toho potřebuje takové ženy z generace nervově takřka ještě panenské, a instinktivně se k ní táhne a je plna žádosti po ní. Dosud v něm byly ženy pražských kupců, vyrostlé v klikatých ulicích starých domů s černými dvory plnými skladišť a s nízkými klenbami tmavých krámů, v nichž otcové trávili celý věk. Taková byla má matka, taková moje bába i prabába. A z otcovy strany též úplně tatáž sféra. — Svou vášnivou lásku k venkovu, k přírodě dávno jsem si již tak vysvětlovat. Dnes uvádím s tím v souvislost i svůj vždy pociťovaný odpor k městským boutkám, k dívčím bytostem etherickým, chorobně vznětlivým, dekadentním, a své vzplanutí touhy před každým zjevem prostých, zdravých, silných žen venkovských již od dob studentských. Není v tom zvrhnutí, spíš reakce proti němu.

Buď o hodně výš, až k umělkyni, buď níž — až k hospodyni!

Jen to vylučuje u mne opakování procesu s Anežkou.

Shoďte se myšlénky, že budu nešťasten, nespokojen. S Karlou bych byl, s Lénynkou nebudu!

A co se Tonouše týče, nebojte se o něj, Bettyno! Vím sám dobře, co je "má povinnost" vůči němu, věděl jsem to již od jeho narození, ba uvažoval o tom již před ním. Nezakusí v ničem ujmy, to bude mou starostí. Jsou slova těžkého obsahu a váhy, ale v některých ústech ztrácejí na seriosnosti."

— — — — — — —

Ulevilo se mu tím dopisem. O té poznámce na konci chvíli uvažoval, má-li ji tam nechati, ale to Bettynino připomenutí mu jeho povinnosti tak jej dosud bodalo, že bez dalšího již rozvažování list zapečetil a odeslal.

Asi za týden obdržel naň odpověď:

"Nač takovou dlouhu epištolu, nač takový učený aparát? — Rozumím Ti, Carolo, úplně, vždyť Tě znám tak dobře! Pamatuješ na Terezin důl? — Lénynka teď chodí v lehoučké sukni, v střevíčkách na boso, a Ty hoříš a jsi pln konfliktů. Jako bych Tě viděla, můj černý princi. Jen když pro Své rozhodnutí — a rozhodnut už jsi — našel jsi hodně důvodů, dušička je spokojena.

Ale poslouchej, Carolo, radu Ti přece dám. Poslední, než učiníš ten krok.

Byl starý pan Fabián moudrý muž, nebo nebyl? —

Jako bych Tě zde měla, slyším, že říkáš: 'byl!'

A co učinil?

Ženu měl v ústavu chorodu-chých a vzal si k sobě Lénynku.

Moudře učinil.

Carolo, myslí si, že já, maminka Tonoušova, jsem Tvá chorodu-chá žena, a kterou nemůžeš být a žít, a učiň dle příkladu moudrého pana Fabiána. Vezmi tu svou Lénynku k sobě!

Ty máš velké, poctivé, konfliktní (nebo konfliktové? — co je lip?) srdce!

(Pokračování.)